

Operating System Midterm

Edited 0
25/1/2018

Computer and OS System Overview

- Computer
  - computer ประกอบด้วย 3 layer
    - Application Programs
      - เป็น layer ที่ program ที่เราเขียนทำงานอยู่
    - System Programs
      - มี 2 layer
        - Compiler, Interpreter
          - สำหรับแปลจาก high level language ไปเป็น binary language
        - Operating System
          - ประสานงานระหว่าง App กับ hardware
      - Hardware
        - มี 3 layer
          - Machine Language
          - Microarchitecture
          - Physical device
  - Operating System
    - หน้าที่
      - มี service ให้เรียกใช้งาน (เป็นเหมือน function โปรแกรมในภาษาจะไปเรียกมาใช้งานอีกที)
      - เป็นโล่ป้องกัน user กับ hardware
      - จัดสรรทรัพยากรให้กับ process ต่างๆ (CPU, memory, I/O)
      - ควบคุมการ execute program
    - Basic functionality (starting from 0) (p.4)
      - การทำงานจะเริ่มที่ state start
      - จากนั้นใน state fetch จะเป็นการนำ instruction(คำสั่ง) มาจาก memory
      - จากนั้นใน state execute จะเป็นการแปลและทำงานตามคำสั่ง
      - เมื่อทำงานเสร็จจะจบที่ state halt
    - Closer to reality view
  - Basic Element of a Computer System
    - CPU
      - Processor
      - Register—ที่พักค่าใน cpu
        - เป็นหน่วยเก็บข้อมูลที่เล็กที่สุด, เข้าถึงได้เร็วที่สุด (เพราะอยู่กับ processor เลย ขนาด memory ยังต้องมาทาง bus)
        - มี 2 ชนิด
          - User visible
            - เข้าถึงได้ทาง machine language
            - การใช้ register แทน memory สามารถช่วยให้โปรแกรมทำงานได้เร็วขึ้น
          - แยกเป็นอีก 2 ชนิดย่อย

เก็บค่า เก็บทั้งชุด Index Stack pointer
 - Data, Address

- Control and status
  - Processor ใช้เพื่อควบคุมการ execute
  - OS ใช้ในการควบคุมการ execute program
- Basic C&S register
  - PC (program counter)
    - ใช้เก็บตำแหน่งของ instruction ที่จะถูก fetch
    - ตอนเริ่มทำงานจะมีคนเอาค่ามาให้ pc เพื่อให้รู้ว่าเริ่มทำงานที่คำสั่งไหน (ถ้าจำไม่ผิดจะชื่อ bootstrap)
  - IR (Instruction Register)
    - ใช้เก็บคำสั่งที่ไป fetch มา
  - PSW (program status word)
    - ใช้เพื่อเก็บสถานะต่างๆ เช่น
      - Condition code
      - Interrupt enable/disable (เก็บสถานะว่า รับ interrupt ได้มั้ย)
      - Supervisor, user mode (สิทธิในการเข้าถึง resource)
- I/O module
- Main memory
  - volatile
- System bus
  - เป็นเส้นทางผ่านที่เทอใช้ไปหาคนอื่น
  - ใช้ในการสื่อสารระหว่าง CPU, I/O, memory
- Instruction cycle
  - เมื่อ processor ไป fetch instruction มาจาก memory
    - PC จะเก็บตำแหน่งที่จะไป fetch มา
    - ไป fetch มาเสร็จก็เอา instruction ไปใส่ไว้ใน IR
    - พอ fetch แล้ว PC ก็เพิ่มขึ้น
  - Type of Instruction
    - process-memory
      - คำสั่งในการเข้าถึงข้อมูลบน memory เช่น อ่านค่าตัวแปร
    - process-I/O
      - คำสั่งในการเข้าถึง I/O เช่น พิมพ์, รับ input
    - Data process
      - คำสั่งคำนวณค่าต่างๆ
    - Control
      - คำสั่งที่ใช้ควบคุม flow เช่น if, loop, jump
  - * CPU จะยังทำงานอยู่แม้เกิด interrupt เพราะว่า cpu ก็ต้องทำงานเพื่อรับ interrupt นั้น

- **Interrupt** - ถ้าไม่มี CPU จะทำงานยาก เกินขอบ → monopolize (ผูกขาด)
  - คือการขัดจังหวะ, การที่ต้องหยุดทำงาน มีได้หลายสาเหตุ เช่น โปรแกรมผิดพลาด, หมดเวลาให้ resource, รอ I/O ทำงานเสร็จ *Ex. หมดแล้วแม่ไปซัก*
  - **Interrupt handler** คือโปรแกรมที่ไว้สำหรับจัดการว่าเมื่อเกิด interrupt แล้วต้องทำอะไรต่อ โดยจะมี list ของ interrupt code เพื่อเก็บว่าถ้าเกิด code นี้จะทำอะไร
  - อะไรไม่รู้ ฟังได้ไว้ มี 3 อย่าง
    - *interruption - ทำให้ normal execution หยุดชะงัก*
    - *timer - กลางสลับในส่วนใดส่วนหนึ่งของเครื่องที่ควบคุมการทำงาน*
    - Polling
      - คือการไป check ว่าค่าที่เราต้องการ (อาจมาจาก I/O) มาหรือยัง ซึ่งก็ต้อง interrupt เพื่อไป check
    - Interrupt driven
    - DMA
      - คือการส่งงานที่ทำอยู่ไปให้คนอื่นช่วย พอเค้าทำงานเสร็จแล้ว เค้าก็จะมา interrupt เพื่อบอกเรา
  - **Interrupt cycle** *execute เสร็จแล้วต้อง check ว่ามี interrupt pending มั้ย ถ้ามี suspend ใจ*
    - Process สามารถ disable interrupt เพื่อปฏิเสธ interrupt ไม่ยอมให้ตัวเอง handler หยุดทำงานได้ และก็สามารถ enable interrupt ได้เช่นกัน *handler แล้วทำต่อ*
    - เมื่อ process ทำงานจะเช็คว่ามี interrupt หรือไม่ ถ้าไม่มีก็ fetch instruction ต่อไป
    - ถ้าเกิด interrupt ก็จะต้องได้ enable อยู่รึเปล่า ถ้า enable ก็ไปเรียก handler มารับผิดชอบชีวิตเราต่อ
    - ถ้า disable ก็ไม่แคร์อะไร ทำงานต่อไป
- **OS Overview**
  - เป้าหมายในชีวิตของ OS
    - Provide service ให้กับ system program
    - Shield ไม่ให้ program กับ hardware มาเจอกัน
    - จะคอยจัดการ resource ให้
    - ควบคุมการ execute program
    - เพิ่มความสะดวกให้กับ program เพราะเรื่องยากๆ os จะทำให้
    - เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
    - สามารถพัฒนาต่อได้ โดย os จะตอบสนองต่อ hardware ใหม่ๆ
  - โพรดเรียกชื่อว่าพีใหญ่
    - แท้จริงแล้ว os ก็เป็นแค่ program หนึ่ง ซึ่งยังต้องใช้ cpu, memory เหมือนโปรแกรมอื่นๆในการทำงาน
    - แต่ os นั้นเกิดมาเพื่อจัดการดูแลโปรแกรมอื่นๆ
  - **OS kernel**
    - คือส่วนที่เป็นหัวใจของ os จะทำงานอยู่ตลอดเวลา (แสดงว่าจะอยู่ใน main memory ตลอดเวลาด้วย)

----- เบื่อแล้ว เค้าค่อยอ่านต่อ -----

Process description and Control

- What is process ?

- Process คือ program ที่อยู่ระหว่างการประมวลผล ← คือ memory space
- Process จะถูกจัดการชีวิตโดย OS
  - การจัดสรรทรัพยากร ← CPU, memory
  - จัดตารางเวลาในการเข้า execute
  - การสื่อสารกับ process อื่น
- Process จะประกอบด้วย instruction หลายๆอัน
- Process จะมีความต้องการในชีวิตนี้อยู่ 3 อย่าง (ในชีทไม่มี ไม่ต้องหาดูเขียนเอง)
  - ต้องการ cpu
    - ถ้าต้องการมากเป็นพิเศษเรียก cpu-bound process
  - ต้องการ file หรือ i/o
    - ถ้าต้องการมากเป็นพิเศษเรียก i/o-bound process
  - ต้องการ memory

เมื่อ process create แล้ว process block จะถูก create memory
 PCB ต่อ 1 process
 OS ควบคุม แต่ไม่มองใน user space
 ↳ อยู่ใน OS space

layout memory ของ process

program
stack
data

- State Process model

- Two-state process model (p.3)
  - State not-running
    - Process อยู่ใน queue เพื่อรอให้ processor
    - เมื่อถึง queue จะเข้าไปอยู่ใน state running
  - State running
    - Process ที่กำลังใช้ processor ประมวลผล
    - เมื่อหมดเวลา จะปล่อย processor แล้วไปอยู่ที่ not-run
- หาก process ต้องรอข้อมูลจาก IO แล้วยังอยู่ใน running จะเปลือง cpu เปล่าๆ
- Five-state process model (p.4-5) - Blocked

• Dispatch - ทำวนจนกว่า

timeslice → timeout /

ทำวนแล้ว switch ไปอีก process

← ทำให้ใน CPU busy ตลอด

- State new
  - สร้าง process แล้วแต่ยังไม่มาอยู่ใน memory
  - ถ้า memory เหลือ จะถูก admit และย้ายไปยัง ready
- State ready หรือใน run
  - Process ที่อยู่ใน memory
  - รอคิวเพื่อใช้ processor
- State running
  - กำลังใช้งาน processor
  - หาก timeout จะกลับไป ready
  - หากต้องรอ IO จะไปที่ blocked
- State blocked
  - เข้าคิวคำตอบจาก IO
  - ได้คำตอบแล้วจะกลับไป ready
  - ในความเป็นจริงแล้ว IO ไม่ได้มีแค่อย่างเดียว (อาจเป็นแป้น, จอ, ..) แต่ละ IO ก็จะมี blocked queue เป็นของตัวเอง จะทำงานให้กับ process ที่อยู่ในคิวตามลำดับ
- การที่ process อยู่ใน state blocked นั้น ความจริงแล้วก็ยังใช้พื้นที่ใน memory ถ้าหาก IO ทำงานช้ามากๆ process ก็จะค้างใน blocked เยอะ
- State exit

Process Creation แบ่งตามสภาพที่เกิดกับ user หรือ OS

① User ทำให้เกิด process ใหม่

② OS ทำให้เกิด process ใหม่

③ Process ที่ run สร้าง process ลูกมาทำงาน (fork)

• If all process are waiting for I/O $\Rightarrow$ ready queue is empty, so CPU don't have any work $\rightarrow$ memory space is full $\rightarrow$ can't get new process.

• Queue process $\Rightarrow$ เลือกอันที่มีผลกระทบน้อย

หรือ restart ผิดจุด จ. วิชาศก

Queue ที่รันบน memory หรือ I/O memory

0: suspend $\rightarrow$ OS ไม่สนใจแล้ว

ใส่ในบริเวณ / swap

these process to disk

to free up more

memory

memory ก็จะเต็ม ทำให้ไม่สามารถ admit process ใหม่ได้

ทำให้ CPU utilization (อัตราการใช้งาน CPU ยิ่งเยอะยิ่งดี เพราะใช้คุ้มค่า) ต่ำ

- การที่มี process อยู่ใน ready queue บ้าง เรียกอาการนี้ว่า CPU busy
- แต่ถ้ามีแต่ process อยู่ใน blocked queue อาการนี้เรียกว่า CPU idle
- Six-state process model (p.6) - Suspend
  - ปรับปรุง State block
    - ถ้าหาก process อยู่ใน state นี้ แล้ว OS เห็นว่ามีอยู่ไปก็รื้อ memory ให้ออก OS จะทำการ คัดลอกข้อมูลของ process จาก memory ไปไว้ใน disk แทน เพื่อเพิ่มพื้นที่ใน memory
  - เพิ่ม State suspend
    - เป็น process ที่ถูกเก็บข้อมูลไว้ใน disk
    - ถ้า process ได้รับข้อมูลจาก I/O แล้วจะทำการคัดลอกข้อมูลกลับมาที่ memory และย้ายไปอยู่ที่ ready state
  - การ swap process ไปมาต้องมีค่าใช้จ่าย เพราะต้องใช้ทั้ง CPU และ IO
  - นอกจากจะช่วยให้เพิ่มพื้นที่ใน memory แล้ว ยังสามารถใช้เพื่อป้องกัน deadlock ได้อีกด้วย (น่าจะกรณี deadlock ที่แย่ง memory กัน) แต่ deadlock ก็สามารถเกิดกับ process ที่อยู่ใน running state ได้เหมือนกัน
- Seven-state process model (p.7) - Two Suspend
  - เพิ่ม State Ready/Suspend
    - สำหรับ process ที่ถูก suspend มาจาก running
- OS control structure (p.10, 12)
  - Process Image
    - โครงสร้างของข้อมูล process จะแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก
      - Process Control Block
        - ใช้สำหรับเป็น status ของ execution
        - แบ่งเป็น 3 ส่วน
          - Process Identifier
            - Id ของ process, parent, user, ...
          - Process State Information
            - เก็บว่าอยู่ state ไหน
          - Process Control Information
            - Scheduling information (priority, ..)
            - Process memory table
            - Resource
            - Etc.
  - User Block (ตั้งชื่อเองจำ เห็นในชีทไม่มีชื่อ 555)
    - ใช้สำหรับในการ execute

- แบ่งเป็น 3 ส่วน
  - **User stack**
    - ใช้เก็บพวก call function
    - เก็บพวก return address, parameter, local variable
  - **Private User Address space**
    - เก็บพวก data, program
  - **Shared User Address space**
- **OS Table (p.11)**
  - OS จะมีตารางที่เก็บ **address** ของข้อมูลต่างๆเพื่อใช้ในการทำงาน โดยมี 4 ตาราง
    - **Memory table**
      - เก็บข้อมูลการจัดสรร memory ให้กับ process
      - เก็บข้อมูลการจัดสรร secondary memory ให้กับ process
      - ปกป้อง attribute สำหรับการเข้าถึง shared memory
      - ข้อมูลสำหรับการทำ virtual memory
    - **I/O table**
      - เก็บข้อมูลว่า I/O วางอยู่หรือให้ใครไปแล้ว
      - เก็บสถานะของการทำงานของ I/O
      - เก็บตำแหน่งใน memory สำหรับการย้ายข้อมูลไป/มาจาก IO
    - **File table**
      - เก็บว่ามี file อะไรอยู่บ้าง
      - เก็บตำแหน่งใน secondary memory
      - เก็บสถานะปัจจุบัน, attribute
      - บางครั้งหน้าที่ส่วนนี้ก็เป็นของ File management system
    - **Primary Process table**
      - ภายในเก็บ process control block ของแต่ละ process (ส่วนแรกของพาที่แล้ว ↑↑)
      - ภายในจะเก็บตำแหน่งของ process image ด้วย (เก็บตรงไหนวะ)
- **Process Creation**
  - Process จะถูกสร้างขึ้นมาจากไหนบ้าง
    - **Execute user program**
    - Os สร้าง process ขึ้นมาเพื่อ **provide service**
    - Process สร้าง **process** ลูกขึ้นมาเพื่อทำงาน
  - **OS** จะต้องทำอะไรบ้างเมื่อ process เกิดขึ้นมา
    - กำหนด **process ID**
    - **จัดสรร memory** ให้
    - กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับ process control block
    - กำหนดค่า **linkaged** (น่าจะเป็นพวก เอา process นี้ไปใส่คิวหรือตรงไหนก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ)
- **Process switching**
  - Process จะ switch(สลับ cpu กันใช้) เมื่อไหร่บ้าง

- Clock interrupt หมดเวลา(ใช้cpu)แล้ว เสร็จต้องไป
  - I/O interrupt อยากรใช้ I/O ก็ออกไปจาก cpu สิ
  - Memory fault หาข้อมูลใน memory ไม่เจอต้องไปหา disk ปลอ่ย cpu สิ
  - Fork child สร้าง process ลูกมา ก็เอา cpu ให้ลูกไป
  - Trap เกิด error
-
- Context switch (p.15)
    - การ switch process ทำโดย os ซึ่งจะทำเร็วมากๆ
    - ขั้นตอนการ switching มีดังนี้ (สมมติ switch จาก P1 ไป P2)
      - Save register (PC, ..) ไปไว้ใน PCB1 (Process Control Block)
      - ย้าย PCB1 ไปใส่ไว้ใน queue (ready, blocked แล้วแต่สถานการณ์)
      - เลือก process มา (แล้วแต่ schedule algorithm), สมมติเลือก P2
      - Update PCB2
      - Update memory-management
      - เอาค่าของ register ที่เก็บไว้ใน PCB2 ออกมาให้ register
  - Interprocess Communication
    - การทำงานของ process ที่อยู่ในระบบ จะมีอยู่ 2 แบบ
      - Independent ไม่ยุ่งเกี่ยวกัน
      - Cooperation ทำงานด้วยกัน
    - Cooperation เพื่ออะไร
      - เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล
      - เพื่อเพิ่มความเร็วในการประมวลผล
      - เพื่อความสะดวกและเป็นระบบ
    - การสื่อสารระหว่าง process
      - เรียกว่า interprocess communication (IPC)
      - IPC จะมี 2 แบบ
        - Shared memory
        - Message passing

Threads

- Process and Thread

- Thread เป็นเหมือนส่วนการทำงานย่อยของ process
- Process สามารถอยู่ได้โดยไม่มี thread (มองเสมือนว่ามีแค่ main thread)
- แต่ thread ไม่สามารถอยู่ได้ หากไม่มี process
- Process เก็บอะไรบ้าง
  - Virtual address ของ Process image
  - Global variable, file, child process
- Thread เก็บอะไรบ้าง
  - Execution state (แต่ละ thread ก็จะมี state เป็นของตัวเอง)
  - ที่เก็บข้อมูลเมื่อไม่ได้ทำงาน
  - Execution stack
  - Local variable
- การ suspend process ไปไว้ที่ disk ก็เท่ากับว่าเป็นการ suspend thread ทั้งหมดของ process ไปไว้ที่ disk ด้วย
- การฆ่า process ก็เท่ากับว่าได้ฆ่า threads ทั้งหมดใน process ไปด้วย

- Multithreading

- OS ต่างๆ สามารถรองรับระบบ multithread ได้ต่างกัน
  - 1 process 1 thread
    - MS-DOS
  - 1 process หลาย thread
  - หลาย processes 1 thread
    - unix
  - หลาย processes หลาย threads
    - Windows, solaris, linux, mach

- ประโยชน์ของ thread

- ใช้เวลาในการสร้างและตายน้อยกว่า process
- ใช้เวลาในการ switch ระหว่าง thread ใน process เดียวกันน้อย
- เนื่องจาก thread ที่อยู่ใน process เดียวกัน ใช้ memory ร่วมกัน เลยสามารถติดต่อกันได้เองโดยที่ไม่ต้องพึ่ง kernel
- สามารถทำให้ process ใช้งาน I/O และ processor พร้อมกันได้
- สามารถทำให้ process ใช้งาน processor หลายอันพร้อมกันได้
- สามารถทำงาน background พร้อมกับงาน foreground ได้
- สามารถทำงานแบบ asynchronous ได้
- เพิ่มความเร็วในการ execute
- Modular program structure

- Thread state

- Spawn (วางไข่)
- Block
- Unblock
- Finish

- Thread Level
  - User-level threads (p.17)
    - การจัดการ thread
      - Process จัดการ thread เอง ว่าจะให้ cpu กับ thread ไหน
      - Kernel มองไม่เห็น threads
      - ใน kernel มีเพียง process table
      - ในแต่ละ process จะมี threads table เป็นของตัวเอง
    - Runtime system (thread library) จะมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลจัดการ thread
    - สามารถปรับ thread scheduling algorithm ได้เอง
    - สามารถใช้งานบน os ไหนก็ได้
    - ถ้าเกิดมี thread หนึ่งเรียก system call แล้วถูก block ก็จะทำให้ process นั้นถูก os block ไปด้วย thread อื่นก็ไม่สามารถทำงานต่อได้
  - Kernel-level threads (p.21)
    - การจัดการ threads
      - Kernel จะเป็นคนถือข้อมูลทั้งหมดของ process และ thread
      - Kernel จะมีทั้ง process table และ thread table
      - Kernel จะจัดการเองว่าจะให้ cpu กับ thread ไหน
    - แก้ข้อเสียเรื่อง block process ของ user-level threads
    - แต่มีข้อเสียในการที่ os ต้องจัดการ threads เองทั้งหมด ทั้งการ create และ terminate
  - Hybrid
    - รวมข้อดีของทั้ง 2 แบบ
    - การจัดการ threads
      - สร้าง thread ใน user space (user-level)
      - Schedule thread ด้วย application (user-level)
      - Kernel ยังมองเห็น thread ทำให้การ block เฉพาะ thread ยังสามารถทำได้ (kernel-level)

Uniprocessor Scheduling

Aim of Scheduling

- Assign process เมื่อไม่มีตามกำลังนัก

① Response time : User ไม่ตามลำดับ : ออกไปให้ด้วย

② Throughput : ปริมาณที่ทำได้สำหรับหน่วยเวลา / System ไม่ตามลำดับ : ออกไปให้ด้วย

③ Processor efficiency (CPU utilization / CPU utilization) ของหน่วยเวลา Ex. CPU efficiency 80% → 80% busy 20% idle

- Level of scheduling (p.5)

- Long-term scheduling

- ใช้สำหรับตัดสินใจว่าจะให้ process ไหน admit เข้ามา
- เป็นผู้ควบคุม degree of multiprogramming (น่าจะหมายถึงจำนวนของ process ที่ทำงานได้พร้อมกัน)

- Medium-term scheduling

- ใช้สำหรับตัดสินใจว่าจะให้ process ไหนออกจาก state new แล้วเข้าไปยัง state ไหนต่อ (ready, ready suspend)

- Short-term scheduling

- เรียกอีกอย่างว่า dispatcher
- ทำงานบ่อยมาก
- จะถูกใช้งานเมื่อ
  - Clock interrupt → นอน time slide แล้ว dispatcher มาเลือก process ในไปทำงาน
  - I/O interrupt
  - Os call
  - Signal → กลไกที่ส่งการควบคุมสนใจจากหน่วยนอก แล้ว interrupt

- หลักการ, กฎเกณฑ์

- User-oriented

- Turnaround time เวลาทั้งหมดที่ CPU ให้อยู่ในระบบ
  - ผลรวมของเวลาที่ใช้ประมวลผลและเวลาที่รอคอยทั้งหมด
- Response time
  - อะไรเร็ว
- Deadline วิกฤตของเวลา Ex. real time process ต้องเสร็จตามเวลา ถ้าไม่ทันใช้ไม่ได้ Ex. streaming
- อะไรเนี่ย
- Predictability คาดเดาไม่ได้
  - อะไรไม่รู้

- System-oriented

- Throughput งานเสร็จใน 1 หน่วยเวลา มาดูกัน
- ไม่อ่านแล้วว
- Processor utilization CPU busy
- เปอร์เซ็นต์ที่ processor busy ในหนึ่งหน่วยเวลา
- Fairness ความเท่าเทียม
- ตกกลางหัวข้อนี้มันคืออะไร
- Enforcing priority
- ให้อ่านอะไรอยู่เนี่ย
- Balancing resource
- หิวข้าวแล้ว

- Performance-related

- Process Scheduling Algorithm

- **Decision mode**
  - **Nonpreemptive** → ทำงานเต็ม burst / ไม่ขัดขวาง
    - ไม่มีการเรียก cpu คืนจาก process
    - เมื่อ process ต้องรอ I/O หรือใช้งานจนเสร็จ จะปล่อย cpu เอง
  - **Preemptive** → ทำงานไม่เต็ม burst / ขัดขวาง
    - Os สามารถเรียกคืน cpu จาก process ได้
- **Related value**
  - **Arrived time**
    - เวลาที่ process มาถึง queue
  - **Service time (cpu-burst time)**
    - เวลาที่ process ต้องการใช้ cpu
    - การจะหาค่า **service time** นั้นต้องมีค่าใช้จ่ายด้วย
  - **Waiting time** เวลารอ
    - เวลาที่ process ต้องรออยู่ใน queue จนกว่าจะทำงานเสร็จ
  - **Turnaround time** เวลาเริ่ม จนถึง จบ
    - เวลารวมที่ process ใช้รอและใช้ cpu
- **First-Come-First-Served (FCFS)** อันไหนมาก่อน ทำอันนั้นจนเสร็จ แล้วค่อยหาอันต่อไป (อันที่ไม่ใช่ priority)
  - พิจารณาจาก arrived time
  - ใครมาก่อนก็ให้ไปเลย
  - **Nonpreemptive**
  - ถ้า **cpu-bound process** มาก่อน จะทำให้ **io-bound process** ต้องรอนานมาก
  - แต่ก็มีข้อดีตรงที่ **context switch** ไม่ต้องเกิดขึ้นบ่อย
- **Round-Robin** ดูเวลาที่กำหนดไว้แล้วสลับกันทำงาน quantum
  - พิจารณาจาก arrived time
  - กำหนดระยะเวลาที่แต่ละ process จะใช้ cpu ได้ เรียกว่า quantum
  - **Preemptive**
- **Shortest Process Next (SPN)** ดูตามความสั้นที่สุด อันไหนสั้นที่สุด (อันไหนมาก่อนก็ได้)
  - พิจารณา service time
  - **Nonpreemptive**
  - อาจเกิด **starvation** ได้กับ **cpu-bound process**
- **Shortest Remaining Time (SRT)** ดูตามความสั้นที่สุด อันไหนสั้นที่สุด (อันไหนมาก่อนก็ได้)
  - พิจารณา service time ที่เหลืออยู่
  - **Preemptive**
- **Multilevel Feedback Queue**
  - **Feedback queue** → เก็บไว้ดูว่า process ทำงานแล้วหรือยัง ถ้ายังทำงานไม่เสร็จก็โยกไป queue อื่นๆ หรือถ้าเสร็จแล้วก็ปล่อยไป

Quantum ในที่นี้คือ CPU burst
 round robin - first come first serve
 ∴ ไม่เต็ม quantum
 quantum เล็กกว่า CPU burst
 เกิด context switch
 ∴ ถ้า quantum นาน process รอจาก CPU

Concurrency : Mutual Exclusion and Synchronization

- **Critical Region**
  - คือส่วนของ code ที่ทำการเข้าถึง shared resource
- **Mutual Exclusion**
  - เป็นเหตุการณ์การ schedule แบบหนึ่ง
  - เงื่อนไขที่จะทำให้เกิด mutual exclusion มีดังนี้
    - เมื่อมี process เข้าไปใน critical region บน resource ใดแล้ว ห้ามไม่ให้มี process อื่น เข้าไปใน critical region บน resource นั้นอีก
    - ถ้า resource นั้นไม่มี process ใช้อยู่, process ที่มาถึงแล้วขอใช้ ต้องได้ใช้
    - ถ้า process ตายใน critical region OS ต้องมีวิธีการจัดการ
- วิธีการที่จะช่วยให้เกิด Mutual Exclusion แบ่งออกเป็น 3 แบบ
  - **Hardware Support**
    - **Interrupt disabling**
      - เมื่อจะเข้า critical region ให้ทำ disable interrupt และเมื่อออกจาก critical region ค่อยทำการ enable interrupt กลับมา
      - มีข้อเสียคือเชื้อใจ process มากเกินไป ถ้าเกิด process ไม่ยอมคืน cpu ทำไงล่ะ
      - จำกัด cpu ให้กับแค่ process เดียว
      - ไม่สามารถใช้วิธีนี้ได้กับ multiprocessor
    - **Special Machine Instruction**
      - เป็นคำสั่งพิเศษที่ machine มีให้ เพื่อช่วยให้ทำ ME ง่ายขึ้น
      - มีคุณสมบัติเป็น atomic คือจะไม่ถูก context switch จนกว่าคำสั่งนี้จะทำงานเสร็จ
      - ได้แก่
        - **Test and Set**
          - testset(resource)
        - **Exchange**
  - **Software Support**
    - **Busy waiting**
      - ถ้าเกิดว่าต้องการเข้า CR แต่ resource ไม่ว่าง ก็จะต้องวนลูปรอเล่นๆ ให้เปลือง cpu หน่อย
    - **Strict Alternation**
      - การกำหนดลำดับของ process ไว้เป๊ะๆ เช่นเขียนโค้ดในลักษณะที่ว่า p0 ต้องเริ่มก่อน p1 นะ
  - **System Support**